

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΟΥ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

— Πατρίδα μου, τί θές νά σοῦ χαρίσω
Γιά τὸν καλὸ τὸ χρόνο ποῦ θὰ ῥθῆ;

— Παιδί μου, τὸ κορμὶ τὸ λιονταρίσσο
Καὶ τὸ παλληκαρίσσο τὸ σπαθί,

Καὶ τὴ νεραΐδογέννητη τὴ χώρα
Μαζῆ μὲ τὸ δικέφαλον αἰτό.
Δὲ ῥθῆλω ῥῶ καινούρια ἢ ξένα δῶρα,
Παληὰ δικά μου πλούτη σοῦ ζητῶ.

— Μητέρα, τὰ δικά σου τὰ στολίδια
Τὰ χαίροντ' ἄλλοι μέσ' τὴν οἰκουμένη,
Καὶ Λάμιες τὰ φυλᾶν, τὰ ζώνουν φεΐδια
Καὶ χάνοντ' ἐκεῖ μέσ' ἀντρειωμένοι...

— Παιδί μου, δταν τὴ δόλια σου μητέρα,
Μὲ τοῦ παιδιοῦ τὸν πόνον ἀγαπᾶς,
Μὲ τὴν ἀγάπη μόνο μιὰν ἡμέρα
Τὴν παλαιὰ της δόξα θὰ τῆς πᾶς!

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡ μητερούλα ἔς τὸν κόρφο της κοιμίζει
 Τὸ ἀκριβό της τὸ μόνο της παιδί
 Ἐξω μὲ χιόνια Δεκέμβρις τριγυρίζει,
 Κι' αὐτὴ τὸ σφίγγει καί, ὅσ' νὰ τραγουδῇ,
 Σιγομιλάει μὲ γέλοιο καὶ τρεμούλα

Ἡ μητερούλα:

« Ἄγιε Νικόλα, ποῦ ξέγνοιαστα χτενίζεις
 Τᾶσπρα σου γένεια ἴψηλά ἔς τὸν οὐρανό,
 Καὶ πέφτουν κάτω σωρὸς καὶ μᾶς χιονίζεις,
 Μὴ τὸ κρυώσης, λυπήσου τ' ὄρφανά.
 Λαμπάδα τρέχω ἔς ἐσέ ν' ἀνάψω κιόλα,
 Ἄγιε Νικόλα!

» Νὰ ὁ Χριστὸς σου γεννιέται σὲ λιγάκι
 Ποῦ ἀγαπάει, μικρὸ μου, τὰ παιδιά.
 Ζεστὸ σοῦ φέρνει καινούριο φουστανάκι
 Καὶ τὴν εὐχὴ του πιστὴ σου συνοδιά.
 Κοιμήσου τώρα, καὶ θάρθη ἔς τ' ὄνειρό σου
 Νὰ ὁ Χριστὸς σου!

» Κι' ἀφοῦ μᾶς φύγη, δὲ' μᾶς ξεχνᾷ θ' ἀφίση
 Ὅσον αἱ Βασίλη γιὰ σὲ παραγγελιά
 Χίλια παιγνίδια λαμπρὰ νὰ σοῦ χαρίση,
 Καὶ ζαχαράτα καὶ χαιῖδια καὶ φιλιά.
 Μὲ τὴν χαρὰ σου ἢ χάρι του θὰ σμίγη
 Κι' ἀφοῦ μᾶς φύγη!

» Τί θὰ μοῦ μένη, ἂν ἴγραφή μαύρη ἴμερα
 Γιὰ νὰ τὸ χάσω ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά;
 Χωρὶς παιδάκι τί εἶνε ἡ μητέρα,
 Χωρὶς πουλάκι τί θέλει κ' ἡ φωλιά;
 Ἄν τῆς πετάξῃ, ἄς πέση χαλασμένη...
 Τί θὰ μοῦ μένη!»

Δεκέμβριος 1881.

ΓΕΩΡΓΙΩΙ ΔΡΟΣΙΝΗΙ

Καλότυχα ἴψηλά βουνὰ μὲ τοὺς αἰτούς, τὰ χιόνια,
 Τὰ ἠλιοφώτιστα νερά, τὰ ἰσκιερὰ λαγκάδια,
 Ποῦ ἡ βλάχα ἢ ροδοκόκκινη φυλάει λευκὰ κοπάδια
 Κ' ἔχουν φλογέρες οἱ βοσκοὶ κ' οἱ λαγκαδιᾶδες ἀηδόνια!

Μὰ πειὸ γοργὰ καὶ πειὸ γλυκά, πειὸ ἄγρια, πειὸ παρθένα
 Κι' ἀπὸ λαγκάδια καὶ νερά καὶ χιόνια καὶ φλογέρες,
 Μέσ' ἀπ' τὰ χρόνια τὰ παλὰ κι' ἀπ' τῆς σκλαβιάς τίς ἴμερες
 Ἔχετε τὰ τραγούδια σας, βουνὰ κλεφτοσπαρμένα!

Καλότυχος ὁ ποιητὴς ποῦ τοῦγραψεν ἡ μοῖρα
 Ὅσον κλαίη, μαργαριτόπετρες, ρόδι, ἂν γελᾷ, νὰ βγάξῃ
 Κι' ἀκόμα πειὸ καλότυχος ὅσον ξέρῃ νὰ ταιριάξῃ
 Τῶν τραγουδιῶν του τὸ σκοπὸ μὲ τοῦ βουνοῦ τὴν λύρα.

Καὶ ἡ πατρίς ἔς τοὺς στίχους του, ὅσ' σὲ ἀγνὰ ρυάκια,
 Σκύφτει καὶ καθρεφτίζεται μὲ δλη της τὴν χάρι.
 — Χαρὰ ἔς τὸ μαυρομάντυλο τοῦ νιοῦ τοῦ καθαλλάρη
 Ποῦ ἡ κυρὰ Κάλω τῶπλυε μὲ τᾶσπρα της χεράκια!

9 Δεκεμβρίου 1884.

Θέμα γου
 Συμμετα δημ. τραγ
 ὅπως ἐκ τῆς τεχνικῆς

Τοῖμα Δροσινῆ
 "Ἡ Νεραϊδες"
 Ἐπιλόγια 6εφ. 2

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ 'Σ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ

Οί στίχοι 'ς τήν πατρίδα μου εἶνε καθάριο μέλι,
 Ἄπ' τῆς καρδιάς βυζαίνονται τὸ ἄνθος μυστικά,
 Μέσα 'ς τὸ νοῦ φυλάγονται, ἴσά' μέσα σὲ κυψέλη,
 Κ' εἶνε στολίδια τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης γιατρικά.
 Οί στίχοι 'ς τήν πατρίδα μου εἶνε καθάριο μέλι.

Ἦταν γλεντοῦμ' ἀκούραστα τοῦ γάμου τίς ἡμέρες
 Κ' ἡ νύφη σέρνη τὸ χορὸ ἴμπροστά καμαρωτή,
 Μὲ στίχους τὴν παινεύουνε παρθένες συμπεθέρες
 Καὶ ζωντανεὺ' ἡ ὄρεξι καὶ ὁ χορὸς κρατεῖ
 Ὅσφ γλεντοῦμ' ἀκούραστα τοῦ γάμου τίς ἡμέρες.

Οί στίχοι, ὅταν οἱ πληγῆς τοῦ χάρου μᾶς λαδώνουν,
 Σὲ μυρολόγι' ἀκούονται κατὰμαυρα, βαρειά,
 Μαζῆ ξεσχίζουσι τὴν καρδιά καὶ τήνε βαλσαμώνουν
 Καὶ φέρνουν μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὴν παρηγοριά
 Οί στίχοι, ὅταν οἱ πληγῆς τοῦ χάρου μᾶς λαδώνουν.

Κάθ' αἶ Βασίλη καὶ Χριστοῦ, κάθε Λαμπρὴ καὶ Φῶτα,
 Ἡμέρες γιὰ τὰ σπήτια μας εὐχῶν καὶ παιγιδιῶν,
 Χελιδονάκια τῆς χαρᾶς μᾶς φτάνουν πρῶτα πρῶτα
 Καὶ κελαιδοῦν οἱ στίχοι μας 'ς τὰ χεῖλη τῶν παιδιῶν
 Κάθ' αἶ Βασίλη καὶ Χριστοῦ, κάθε Λαμπρὴ καὶ Φῶτα.

Τοῦ ριζικάρη τ' αἶ Γιαννιοῦ γιορτὴ ἴσαν ξημερώση
 Κάθουντ' οἱ νιῆς ὀλόγυρα 'ς τὰ μίλη το νερό
 Καὶ καθεμᾶς τὴ μοῖρα τῆς θάρθῆς νὰ φανερώση
 Στιχάκι πότε ὀλόγλυκο καὶ πότε ἀγκαθερό,
 Τοῦ ριζικάρη τ' αἶ Γιαννιοῦ γιορτὴ ἴσαν ξημερώση.

Ἦταν ἡ κόρη εἶνε σκυφτὴ 'ς τὸν ἀργαλειὸ ἴμπροστά,
 Καὶ ἡ σαῖτα ἔξαφνα 'ς τὰ χέρια τῆς βαραίγη,
 Οἱ στίχοι ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς πετοῦν τραγουδιστά
 Καὶ λησιμονιέτ' ὁ πόνος τῆς κ' ἡ κόρη ξαποσταίνει
 Ἦταν δουλεύη ὀλόσκυφτη 'ς τὸν ἀργαλειὸ ἴμπροστά.

— Σᾶς ἀγαπῶ κ' ἔχω ἀπὸ σᾶς μιὰ δόξα νὰ ζητήσω,
 Ὡ στίχοι, ποῦ ἀηδονόλαλοι φωλιάζετ' ἐδῶ πέρα'
 Ἐλάτε νὰ μὲ μάθετε νὰ σᾶς βαστῶ τὸ ἴσο
 Ἐπάνω 'ς τὰ δροσόχορτα μὲ μιὰ καλὴ φλογέρα!
 Σᾶς ἀγαπῶ κ' ἔχω ἀπὸ σᾶς μιὰ δόξα νὰ ζητήσω!

ποίησις
 τραγουδι

Μάρτιος 1883.

ΤΗΣ ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗΣ

Τώρα π' ἀρχίζουσι τὰ βουνά νὰ γύνωνται μὲ χιόνι
 Καὶ τοῦ βορειᾶ τὸ βογγητὸ ἔς τὸ σπίτι μᾶς μαζώνει,
 Καὶ χάνοντας τὸν ἥλιο τῆς ἡ μυγδαλιᾶ ἢ καυμένη
 Πετᾶει τὰ νυφιάτικα καὶ πέφτει καὶ πεθαίνει,
 Καὶ φτάνουν οἱ ἀπόκρηες καὶ τὰ μυαλά μας κλέβουν
 Κ' ἡ προσωπίδα κι' ὁ χορὸς κι' ὁ ἔριος συντροφεύουν,
 Καὶ κλαίμε τίς καρδοῦλες μας, τὰ πόδια, τὰ πουγγιά μας,
 Τώρα μᾶς κράζ' ἡ φτωχικὴ καὶ δλόξεστη γωνιά μας.
 Ἔλα, χρυσῆ ἀδελφοῦλα μου, μὲ δύο σου λογάκια
 Νὰ λησιμονήσω καὶ γιορτὲς καὶ κρύο καὶ φαριμάκια,
 Νὰ σκορπισθῆ τριγύρω μας καλοκαιριᾶ ἢ χαρὰ μας
 Καὶ οὐρανὸ ν' ἀπλώσουμε γαλάζιο τὰ ὄνειρά μας.

Γύρω μας ὄλοι χαίρονται καὶ τρέχουν κι' ἀποκρεῦουν
 Κ' οἱ ἔγνοιες ὀποῦ τριγυροῦν παντοῦ καὶ βασιλεύουν
 Εἶν' ἓνα σπίτι δλόφωτο μὲ κόσμο καὶ βοή
 Καὶ μὲ μιὰ κόρη ἀκούραστη χορὸς ὡς τὸ πρωτ'
 Κι' ὄλος ὁ κόσμος κ' οἱ χαρὲς κ' οἱ λύπες κ' οἱ φροντίδες
 Κρύβονται μέσ' τὰ δ ο μ ι ν ἄ καὶ μέσ' τὴς προσωπίδες.
 Δὲ θέλω ν' ἀνοιχθῆ γι' αὐτὰ τὸ στόμα τὸ ἴδιό σου
 Ἐγὼ ἔμπροστὰ ἔς τὴ χάρι σου, ἔμπροστὰ ἔς τὸ πρόσωπό σου
 Πάντα ξεχνῶ κάθε χαρὰ, καὶ κάθε πανηγύρι...
 Ἄν θέλῃς τῆς καρδούλας μου νὰ κάμῃς τὸ χατήρι
 Πῶχει μ' ἔσὲ παιδιάτικους καὶ μὸς καλωσύνη,
 Τὸ παραμῦθι νὰ μοῦ ἴπῃς μὲ τὴ βασιλοπούλα
 Ποῦ σ' ἄκουε καὶ μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα εἶχε μείνει
 Προχθές, ὅταν τὸ πρωτόλεγες, ἢ νιά σου ἢ ἀδερφοῦλα.
 Ἦταν τῆς Ἡλιογέννητης ποῦ μιὰ Λαμπρὴ ἐγεννήθη,

Κ' εἶχε τὸν ἥλιο πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι στήθη,
 Ποῦ ἢ κακὴ τῆς ἀδερφή μιὰ δίσεχτην ἡμέρα,
 Καθὼς τὴν ἀποκοίμισε γλυκὰ ἔς τὰ γόνατά τῆς,

Τῆς ἔμπηξε χρυσὸ καρφί

Ἐ τοῦ κεφαλιῦ τῆς τὴν κορφή

Κ' ἡ κόρη ἔγινεν ἔξαφνα χιονάτη περιστέρα,
 Κ' ἐπέταξε ἔς τοῦ βασιλιᾶ τὸ παραθύρι ἀγνάντια,
 Κ' ἐπέφταν τριαντάφυλλα μὲ τὸ κελάδημά τῆς,
 Κι' ἀπ' τὸ κορμί τῆς ἐπεφταν ἀντὶ φτερὰ διαμάντια...
 Θὰ τὸ ἀκούσω ἡσυχος μὲ μάτια στυλωμένα,
 Γιατ' εἶν' ὠραῖο νὰ γενῶ πάλι παιδί ἀπὸ σένα!

Βρῦσες μ' ἀθάνατο νερὸ καὶ μὲ φτεροῦγες ἄτια,
 Δρακόντοι, βασιλόπουλα, πεντάμορφες, παλάτια,
 Κρυφὸ μεθύσι ἔς τὴ ζεστὴ θὰ χύσουν κάμαρά μας
 Κ' ἡ φλόγα ἢ σπιθόβολη ποῦ βγαίνει ἀπ' τὴ γωνιά μας
 Θὰ μᾶς φανῆ ἔς τὰ μάτια μας τὰ μισονυσταγμένα
 Καμμιά Νεράιδα σπλαγχνικὴ μὲ ροῦχ' ἀστροσπαρμένα
 Ποῦ ἦρθε γιὰ σέ, νὰ τῆς εἰπῆς τί θέλεις, καὶ νὰ γένῃ.
 Γιὰ σέ ποῦ τόσῃ εἶσαι καλὴ, καὶ τόσῃ ἀδικημένη...
 Κ' ἐγὼ ποῦ τὸρ' ἀπὸ καιρὸ ἔχω καὶ μὸς περίσσο
 Ἐ ἓνα τραγοῦδι γελαστὸ νὰ γλυκοτραγουδήσω
 Αὐτὰ τὰ ὠραῖα ψέμματα π' ἀνθοῦν ἔς τὰ παραμῦθια,
 Ἄφοῦ τραγοῦδια θλιβερὰ μοῦ ἔδωκε ἢ ἀλήθεια,—
 Τὸ κάθε σου γλυκόλογο ποῦ θὰ χτυπᾷ ταυτιά μου,
 Ἐ ἓνα στιχάκι φτερωτὸ θὰ βγαίῃ ἀπ' τὴν καρδιά μου,
 —Λευκὸς ἀφρὸς τοῦ κύματος ποῦ σπάει ἔς τ' ἀκρογιάλι.—
 Κι' ἀγάλια ἀγάλια ἔς τὸ ξανθὸ τριγύρω σου κεφάλι
 Θὲ νὰ πετοῦνε ἄτακτα, θαμπά, μισοπλασμένα,
 Θὰ τάντικρύζ' ὄλα μαζῆ, καὶ πάλι ἓνα ἓνα
 Θὰ φαίνονται, θὰ λάμπουνε, θὰ σβύνουν τραγουδάκια
 Ἐ ἄν πεταλοῦδες πλουμιστά, γλυκὰ Ἐ ἄν τὰ λακκάκια
 Σὲ δυὸ δροσάτα μάγουλα ποῦ ξέρω τὰ γνωρίζεις...

—Τὶ πονηρὰ χαμογελάς, καὶ—τάχα—κοκκινίζεις;

ΝΑΜΟΥΝ Τ' ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ

Νάμουν τ' αγιόκλημα ποῦ ἀπ' τὴν αὐλή σου
Ψηλά 'ς τὸν τοῖχο σου σκαλώνει, ἀνθεῖ,
Ποῦ μὲ τὴ δρόσο σου, μὲ τὴν πνοή σου
Πάντα δροσίζεται, καὶ πάντα ζῆ.

'Σ τὸ παραθύρι σου νὰ ῥθῶ νὰ στήσω
Κλωνάρια πράσινα γιὰ ν' ἀκουμπᾶς,
Στρῶμα, προσκέφαλο νὰ σοῦ χαρίσω,
Νὰ γέρνης ἤσυχα, νὰ μ' ἀγαπᾶς.

Ν' ἀνακατώνονται, νὰ γίνουντ' ἓνα,
Νὰ κουβεντιάζουμε ἀδελφικά
Τὰ λουλουδάκια μου τὰ μυρωμένα
Μὲ τὰ μαλλάκια σου τὰ καστανά.

Νὰ λούζω ἀδιάκοπα τὰ ὄνειρά σου
Μὲ τῶν ἀνθῶν μου τὴ μυρουδιά,
Κ' ἐσὺ τοὺς κλώνους μου μὲ τὴ δροσιά σου
Ἐγὼ δουλεύτρα σου κ' ἐσὺ κυρά.

Καὶ 'ς τὸ καλότυχο παράθυρό σου
Ὅποιος τὸ ταῖρι μας τύχη νὰ ἰδῆ
Νὰ λέγη ἐμένανε δεντρι 'δικό σου,
'Δικό μου λούλουδο ἐσὲ νὰ εἰπῆ.

Χωρὶς ἐσέγανε νὰ μὴν ἀνθίζω,
Χωρὶς ἐμένανε νὰ μὴ γελᾶς,
Τὴν εὐτυχία μου νὰ σοῦ χαρίζω,
Τὴν ἐμμορφάδα σου νὰ μοῦ σκορπᾶς.
1878.

Ο ΜΑΥΡΟΣ

Θὰ λυώσ' ἢ ἀνοιξὶ τὰ χιόνια,
Θὰ φέρῃ ἄνθη κ' εὐωδιές,
'Σ τὰ σπίτια μας τὰ χελιδόνια
Καὶ τὴν ἀγάπη 'ς τὶς καρδιές.

Κ' ἡ θάλασσα δὲ' θὰ παλεύῃ
Μὲ τοὺς ἀνέμους τῆς κακῆ'
Μαῖστρος θεὸς νὰ τὴ χαϊδεύῃ
Καὶ θὰ τὴν κάνῃ σπλαγχνική.

Ἐχετε ἔγειά θὰ ἔπῳ 'ς τὰ ξένα,
Καὶ τ' ἀπριλιάτικο ἀγέρι
'Σ τὰ μέρη μου τ' ἀγαπημένα
'Σὰ' χελιδόνι θὰ μὲ φέρῃ.

Ἐκεῖ ποῦ ζοῦν καμαρωτά
Τὰ νόστιμα τὰ κοριτσάκια,
Καὶ δυὸ ζουμπούλι' ἀγαπητά
Καὶ δυὸ ἀνίκητα ματάκια.

Νύχτα θεὸς νᾶεινε ξαπλωμένη,
Καὶ μοναξιά καὶ σιγαλιά.
Κάθε φυχή θὰ ξαποσταίνη
Μέσ' 'ς τῶν ὄνειρων τὴ φωλιά.

Γοργὰ γοργὰ θὰ τρέξω ναῦρω,
'Ὅχι κρεββάτι ἀπαλό,
'Ἄλλὰ τὸ Μαῦρο μου, τὸ Μαῦρο,
Τὸ ἄλογό μου τὸ καλό.

✓ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

Μοῦ σφίγγει ὁ καυμός, ἴσά' θηλειὰ τὸ λαιμὸ
 Καὶ μέσ' ἔς τὴν καρδιά με δαγκώνει ἴσά' φεῖδι.
 Παράξενο θέλω ν' ἀρχίσω ταξεῖδι,
 Χωρίς, μὰ χωρὶς τελειωμό.

Τὸ δρόμο μ' ἀργὰ νὰ τραβῶ, νὰ τραβῶ,
 Ἄλλὰ πουθενὰ καὶ ποτὲ νὰ μὴ στέκω,
 Ψυχὴ νὰ μὴ ἴβρισκω, ἢ πάντα νὰ μπλέκω
 Μὲ κόσμο τυφλὸ καὶ βουβό.

Νὰ νοιώθω τριγύρω πλατειὰ ἔρημιά,
 Κλεισμένα τὰ σπίτια, τὰ ντζάκια σθυσμένα,
 Ψηλὰ νὰ μὴ φέγγη ἀστέρι κανένα,
 Καὶ κάτω γυναῖκα καμμιά.

Αἴ! ἴσως σὲ τέτοιο ταξεῖδι ἀν' ἴβρεθῶ,
 Ἄτελειωτο, ἔρμιο, ἔς ἀγνώριστη χώρα,
 Δέ' θάχω περίσσια λαχτάρια ἴσάν τώρα,
 Ἀγάπη, ἀπὸ σὲ νὰ χαθῶ!

* Ἀπρίλιος 1883.

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η

Φαρμάκ' εἶνε τ' ἀχειλί μου καὶ μαύρ' εἶν' ἡ καρδιά μου
 Ἄπ' τὸν καιρὸ ποῦ σ' ἔχασα, μονάκριβ' ἔρωτά μου!
 Τοῦ κάκου τόσες τῆς ζωῆς χαρὲς καὶ τρικυμίες,
 Τῆς νιότης τὰ δνειράτα, τοῦ κόσμου οἱ ἱστορίες,
 Τριγύρω μ' ἀνυπόμονα πετοῦν καὶ θορυβοῦνε
 Καὶ τὴ στολὴ τοῦ τραγουδιοῦ γυρεύουν νὰ ἴτυθοῦνε'
 Τ' ἀφίνω κι' ἀπελπίζονται, καὶ φεύγουν πειστωμένα,
 Παιδιὰ ποῦ τὰ παράτησεν ἡ μάνα γυμνωμένα.
 Μὰ ὅταν σὲ στοχάζωμαι,—κατάλευκα λουλούδια
 Χθὲς ἔς ἄγριο βάτο ἔδλεπα γεμάτον ἀπ' ἀγάθια—
 Γιὰ σένα ἔχω μοναχὰ παρθενικὰ τραγούδια
 Ἵς τῆς ἔρημιᾶς τὰ βάσανα, ἔς τῆς ξενητεῖᾶς τὰ πάθια.

Νᾶξερεις... κάθε δειλινό, τὴν ὥρα ποῦ θὰ σβύση
 Ὁ ἥλιος μέσ' ἔς τὴ θάλασσα, ἔς τὸ βράχο ἀνεβαίνω
 Καὶ κάμπο, θάλασσα, οὐρανὸ, βουνά, χωριά, τὴ φύσι
 Τοῦ Μάϊ τὴ γιορτιάτικη κυττάζω, καὶ προσμένω.
 Ἄλλὰ τοῦ κάμπου οἱ ἐμμορφιὲς μοῦ λένε μ' ἕνα στόμα
 Πῶς λείπ' ἡ ἐμμορφάδα σου, ἀγάπη μου, ἀκόμα.
 Καὶ τὸ γλυκάνισο, σπαρτὸ ἔς τάλωνι' ἀράδα ἀράδα,
 Ἡ πειδὶ χλωρὴ καὶ πρόσχαρη ἀπ' ὄλες πρασινάδα,
 Κ' ἐκεῖ τὰ στάχυα τὰ ξανθὰ ποῦ ὄλω τὰ πειράζει
 Τ' ἀέρι ἐρωτικώτατο κ' εἶνε γεμάτα νάζι,
 Κ' οἱ παπαροῦνες, ὡσάν νιὲς τρελλὲς καὶ ξαναμιμένες
 Μέσ' ἔς τὰ ἀνθισμένα κλήματα, μητέρες προκομιμένες,
 Καὶ οἱ ἐληὲς οἱ ταπεινὲς, μὰ πλούσιες περίσσια,
 Κ' οἱ λιγερὲς καλόγρηες, τὰ μαῦρα κυπαρίσσια,
 Καὶ τὸ βουνὸ μὲ τίς ἴψηλὲς χιονόστρωτες κορφές του
 Κι' ὁ βράχος μὲ τὰ σχίνα του καὶ τίς ἀλισφασιές του

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΝΥΧΤΙΑ

Τώρα ποῦ ἔχουτ' ἡ νύχτ' ἀγριεμμένη
 Ἄπ' ὄλα της τὰστέρια ὄρφανή,
 Ποῦ ἀστράφτουν καὶ βροντοῦν οἱ οὐρανοὶ
 Καὶ κάτω ἡ γῆ κοιμάται τρομασμένη,

Τώρα ποῦ ἔχεις φῶς τὴν ἀστραπή
 Καὶ δὲ' φοβᾶσαι μὴ παραστρατήσης,—
 Ἔλα, γαλανομάτα χαρωπή,
 Τ' ἀθάνατο νερὸ νὰ μὲ ποτίσης.

Ἐέρω, κρυφὸ παράδεισο, ἓνα μέρος
 Φωλιὰ νὰ μᾶς γενῆ ἔς αὐτὸ τὸ βράδυ...
 Ἄχ! ἔλα! τὸ διαμάντι καὶ ὁ ἔρωσ
 Ἐπλάσθησαν νὰ λάμπουν ἔς τὸ σκοτάδι!

1878.

ΧΑΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ

Όταν γυρίζη ἴπισω ἡ ματιά μου
 Ἐς τὰ περασμένα χρόνια, ἔς τὰ παληὰ μου,
 Καὶ μοῦ περνοῦν ἴμπροστά μου ἓνα ἓνα
 Δίχως νὰ λάμπης μέσα τους Ἐσύ,
 Μοῦ φαίνονται γυμνὰ κι' ἀσημισμένα
 Κ' ἡ μνήμη μου τὰ διώχνει, τὰ μισεῖ.

Ἐάν ξένη φορεσιά τὰ βλέπω τώρα
 Ποῦ εἶχα δανεισθῆ σὲ φτώχιας ὥρα.
 Ἄχ! νὰ ἴμποροῦσαν πάλι νᾶρθουν ἴπισω
 Οἱ χρόνοι μου οἱ χαμένοι κ' οἱ φτωχοὶ
 Μ' ἐσέγανε κ' ἐκείνους νὰ στολίσω,
 Σὺ νὰ τοὺς δώσης πλοῦτη καὶ ψυχὴ!

1881.

ΝΙΚΩΙ ΚΑΜΠΑΙ

Ἐναχωρῶν ἐξ Ἀθηνῶν

Ἐσὺ αὐτὴ τὴν καμαρούλα μας ποῦ λὲς πῶς σκλαβωμένα
 Ἐπίτηδες μᾶς ἔρριξε μιὰ μοῖρα φιλική,
 Πόσα τραγούδια ἐγράψαμε μὲ μιὰ καρδιά, μιὰ πέννα,
 Ἐσὺ τὸ τραπεζάκι μας ἐκεῖ.

Πόσες φορές τὸ ὄνειρο—θυμᾶσαι;—τοῦ ἐνός μας
 Τὸ τραγουδάκι ἐτύχαινε τοῦ ἄλλου νὰ γενῆ;
 Ὁ ἔρωσ ἦτανε θεός, ὁ κόσμος οὐρανός μας,
 Καὶ προσευχαῖ οἱ στίχοι μας σὲ πίστι μιὰ κοινή.

Ἐζήλευα τὰ ἄντροπαλὰ τοῦ τραγουδιοῦ σου κάλλη
 Καὶ ἔς τὸ φιλὶ τοῦ χωρισμοῦ τοῖς δίνω μιὰν εὐχή:
 Ὅσῳ βαθειὰ τὰ χάρηκα, νὰ τὰ χαροῦνε κι' ἄλλοι,
 Καὶ νὰ δακρύση ἐπάνω των... γνωρίζεις ποιά ψυχή.

Μὰ μὲ στεφάνια δάφνινα προτοῦ νὰ σὲ στολίσω
 Σκύψε μιὰν ἄλλη μου εὐχή ν' ἀκούσης μυστικά:
 — Χ ρ ῆ μ α τ α, φίλε, χ ρ ῆ μ α τ α ! δταν βαστᾷ τὸ ἴσο
 Πουγγὶ γεμάτο, τραγουδεῖ κ' ἡ Μοῦσα πειδὸ γλυκά!

Ἄπριλιος 1879.

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Βογιάροι! μόνο ή άρπαγή καλληκαριά σας δίνει,
 Πάντα κινούν τὰ χέρια σας τὰ λάφυρα, ή ληστεία,
 Δέν είν' ό πόλεμος για σας 'στερνή δικαιοσύνη,
 Άλλά στερνή μανία!

Όταν δέν είνε για σφαγή κι' άφανισμó έλπίδα,
 Χάνετε τ' άγριο, τήν ψυχή, τήν τόλμη, τήν άνδρεία·
 Τόν ούρανó σας δέ' φωτούν δυó άστρα: ή πατρίδα
 Καί ή έλευθερία!

1885.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΕΤΡΩ Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

Φτωχά γεννάς τραγούδια, πατρίς, φτωχή μητέρα!
 Μικρά πουλιά πετούνε μέσ' σέ κλουβί στενό,
 Οί σταυραϊτοί γυρεύουν έλεύθερον άέρα
 Κι' άπέραντο ούρανó.

Τής άρχοντιάς ό λύχνος ό κρυσταλλένιος φέρνει
 Άτάραχη, περίσσια, λευκή φεγγοβολή,
 Τής φτώχειας τό λυχνάρι κάθε πνοή τό δέρνει.
 Δαδι με λάμψη 'λίγη και με καπνό πολύ.

Όμως θα 'ρθή μιá 'μέρα ποú ή πατρίς, μεγάλη,
 Τή γλώσσα τή μεγάλη θα βρή μέσ' 'ς τήν καρδιά
 Καί θε νά έχουν ταίρι τοú κλέφτ' οί στίχοι πάλι
 Κ' οί Πίνδαροι παιδιά!

με α' ήθη
 πρόσωπο
 σεμνωθών
 το ποτό
 της γενιάς
 ηρωτοπορα

*Ω ποιηται ποú τότε γλυκά θα τραγουδάτε,
 — Τί χρόνια μακρυσμένα, τί ζνειρο χρυσό!—
 Ποú δέ' θα είν' οί δάφνες πικρές και θα τρυγάτε
 Άμάραντα τὰ ρόδα 'ψηλά 'ς τόν Παρνασσó,
 *Ω! μη μās λησμονήτε! Κ' έμεις για σας, άηδόνια,
 Φυτέψαμε τις δάφνες και τις τριανταφυλλιές.
 Βαστάξαμε κι' άγκάθια έμεις και καταφρόνια,
 Για νάχετε σεις τάνθη και τις μοσχοβολιές.

1885.

Ο Νιρβάνας
 φέρω στο 1883
 φράζει αόλη
 ποιημένο
 οκτώ
 ενούτι. 24

αυτο είναι
 φράσα. 4 60